

Nr 90.

Av herrar **Viklund** och **Norén**, *angående ändring av gällande bestämmelser om rätt till deltagande i val av kommunala revisorer m. m.*

I kommunallagen för landet, § 63, som gäller kommunalt revisionsväsen, stadgas bland annat: »Den, vilken såsom ledamot av kommunalnämnden eller eljest är redovisningsskyldig till kommunen, må icke väljas till revisor eller revisorssuppleant för granskning av förvaltning, för vilken han har att redovisa, ej heller deltaga i val av revisor eller revisorssuppleant för granskning av sådan förvaltning eller beslut med anledning av granskningen».

Som dessa bestämmelser sålunda äro utformade, ha de ute i fullmäktigeinstitutionerna åstadkommit en hel del villrådighet, blivit föremål för olika tolkningar samt lett till ett växlande förfaringssätt vid tillämpningen. Svårigheterna härutinnan ge sig starkare tillkänna, ju mer kommunernas uppgiftsområde utvidgats. Måste uttrycket »eller eljest är redovisningsskyldig» tolkas på så sätt, att ledamöter i nämnder och styrelser, vilka ha egna kassarörelser, äro jäviga vid såväl val av revisorer som vid beslut med anledning av granskningen, så medför detta, att behandlingen av dessa frågor blir oformlig eller det till och med kan inträffa, att en fullmäktigeförsamling skulle vara förhindrad att handlägga nämnda revisionsfrågor. Ej sällan förhåller det sig nämligen så, att så gott som samtliga — i en del fall alla — ledamöter i en kommunalfullmäktigeinstitution samtidigt inneha ledamotskap i någon av kommunens nämnder och styrelser, såsom kommunalnämnd, folkskolestyrelse, fattigvårdsstyrelse, barnavårdsnämnd, hälsovårdsnämnd, nykterhetsnämnd, familjebidragsnämnd samt även arbetarsmåbruksnämnd, kristidsnämnd och arbetslöshetskommitté, vilka samtliga, där förvaltningen ej är centraliserad, ha egna kassar och äro redovisningsskyldiga.

I de kommuner, där man betraktar här nämnda ledamöter som redovisningsskyldiga enligt kommunallagens bestämmelser, har det blivit ett ringa fåtal eller också en liten, utanför de verkställande organen stående grupp, som helt utövar bestämmanderätten vid val av revisorer ävensom beslut med anledning av granskningen. Inom andra kommuner åter förfares på det sättet — vilket oftast torde vara förhållandet — att sagda ärenden handläggas utan att någon prövning av respektive ledamots behörighet företages.

Med hänsyn till det bryderi, oklarheten i här berörda hänseende kan vålla, synes det vara nödvändigt, att klarare bestämmelser eller åtminstone en allmängiltig, tydlig tolkning av dessa bestämmelser komma till stånd. Det synes angeläget, att den opartiskhet och ojäviga saklighet, lagen avser att garantera åt behandlingen av även kommunalt revisionsväsen, fullt tryggas. Men detta bör i främsta rummet tillgodoses genom kvalifikations-

krav på revisorer och icke genom bestämmelser, som diskvalificera huvudparten av de kommunala förtroendemännen vid utövande av inflytande på dessa frågor.

Med den offentlighet, för vilken kommunala angelägenheter — i synnerhet sådana som beröra medborgarnas ekonomiska intressen — äro föremål ävensom med hänsyn till den saklighet och ansvarskänsla, som känneteckna landets kommunala förtroendemän, borde lagen tillförsäkra ledamöter i nämnder och styrelser — lämpligen med undantag av räkenskapsförare — rätt att deltaga i val av revisorer ävensom beslut med anledning av revisorernas granskning.

Då ärendet emellertid torde behöva bedömas ur andra och vidare synpunkter än dem, som här blivit anförda, vilja vi med hänvisning till det sagda anhålla,

att riksdagen måtte besluta hemställa hos Kungl. Maj:t om utredning för erhållande av klarare bestämmelser rörande rätt till deltagande i val av kommunala revisorer ävensom rätt till deltagande i beslut med anledning av revisorernas granskning.

Stockholm den 22 januari 1943.

K. G. Viklund.

E. W. Norén.
